

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdüğü :
HASAN RASİM US
Basıldığı yer :
VAKIT MATBAASI
Ankara, Caddesi VAKIT Yurdu

3
MART 1940
PAZAR
Numara : 179 Sene : 2
Tel. 23872 . Posta kutusu 214

Belçika üzerinde meçhul tayyare- ler uçuyor

Belçika erkânı harbiyesi, enerji ile harekete geçmek kararı verdi

Viborg düşmek üzere...

Şehir, Sovyet topçusu tarafından tamamiyle tahrip edildi

Stokholm 3 (A.A.) — İsveç matbuatının aldığı haberlere göre, Sovyet topçusu, Viipuriyi tamamiyle tahrip etmiştir. Viipurinin düşmesi bir saat meselesidir. Finlandiya kıtaları, geri çekilmek için seflerinin emirlerini beklemektedir.

Afton Bladet gazetesi, Finlandiyalıların yeni müdafaa hatlarını tayin ederken bu hattın, muhasamatın başlangıcından beri ancak 20 kilometre gerilemiş bulunduğunu kaydedilmektedir.

Maarif Vekâletince tercüme ettirilecek eserler
Tercüme işleri programa bağlandı ve bir liste hazırlandı

Vekâlette bir tercüme bürosu kuruldu

Ankara, 3 (A.A.) — Bir haftadan beri Maarif vekillikinde tercüme işlerini pratik bir programa bağlamak için çalışan heyet dün son toplantısını yapmıştır. Heyete Maarif vekilliği başmüfettişlerinden Avni Başman, profesör Abdülkadir İnan, profesör Ragıp Hulusi Yüntem, profesör Halide Edip Adnan, Talim ve terbiye heyeti (Devamı 2 nci sayfada)

6 mci Balkan güreşlerinden şampiyon olarak çıkması kuvvetle umulan güreş takımımız ve takımımızın ilk gözbebeği

Güreş takımımız Şampiyonluk yolunda

Balkan güreşlerinin ikinci gününü de muvaffakiyetle geçirdik

Dün gazetemizi basıncaya kadar yetiştirebildiğimiz 8 güreş müsabakasını yazmış, geri kalan güreşleri bildirememiştik.

Bugün yapılan müsabakaların tafsilâtından evvel, dün yetiştiremediğimiz karşılaşmaların neticelerini de bildirmeyi faydalı bulduk. Neticeler şunlardır:

79 kiloda:
Kogos (Romen),
İvanoviç (Yugoslav).
Neticede Romen Kogos 7 dak.

ka 29 saniyede tuşla galip.
79 kilo:
Mersinli Ahmet (Türk),
Kaponiç (Yunan).
20 dakika hitamında Ahmet sayı hesabı galip.
37 kilo:
Mustafa (Türk),
Silâki (Romen).
20 dakika sonunda Mustafa sayı hesabı galip.
Tehonk (Yugoslav),
Koranias (Yunan).
Yugoslav 2 dakika 17 saniyede

tuşla galip.
Ağır Sıklet:
Oto (Yugoslav),
Şoşap (Romen).
Yugoslav sayı hesabı galip.
Ağır Sıklet:
Q. Mehmet (Türk),
Lotamias (Yunan).
Çoban Mehmet 7 dakika 54 saniyede tuşla galip.
56 kilo:
İliç (Yugoslav),
Horvat (Romen).
Romen ilk dakikadan itibaren hâkim. Bu arada iki defa güzel kafa kaptı. Dört dakika bu şekil de geçti. Romenin ara sıra favl yaptığı da görülüyor.

İlk on dakikada Romen hâkim. Yine ayakta çalışıyorlar. 15 inci dakikada Romen Yugoslavın kolu nu yakalıyarak tuş yaptı. Fakat minder harici 20 dakikanın hitamında Romen sayı hesabı ittifak la galip.

Tireboluda şiddetli zelzele

Tirebolu, 3 (A.A.) — Dün saat 17,10 da üç saniye süren şiddetli bir zelzele olmuştur, hasar yoktur.

Brüksel, 3 (A.A.) — Belga ajansı milliyeti meçhul bazı tayyarelerin bu sabah Belçika üzerinden uçtuklarını bildirmektedir. Hava bataryaları ateş açmıştır.

Diğer cihetten bildirildiğine göre bir Alman tayyaresinin üç Belçika tayyaresi üzerine harekete geçmesi üzerine Belçika hariciye nazırı Speek dün Brükselde Alman elçisine bir protesto notası tevdi ettiği esnada Berlindeki Belçika elçisi Alman hükûmetine Belçikanın bittarafılığına karşı yapılan bu müsellâh tecavüz hakkında şiddetli bir protesto notası tevdi etmek için talimat almıştır.

Belçika hükûmeti bu çift protesto hakkında bir cevap almamıştır.

Belçika gönüllülerinin yeni bir ecnebi taarruzuna uğramaması için sıkı tedbirler alınmıştır. Askerî makamat büyük bir enerji ile hareket etmeye karar vermişlerdir.

V E L S Bugün Hitlerin muavini ile görüştü

Berlin, 3 (Radyo, saat 15) — Amerikan hariciye müsteşarı Mr. Summer Vels bugün öğleden evvel Hitlerin muavini Rudolf Hesle görüşmüş ve bu mülakat bir saat sürmüştür. (Devamı 2 nci sayfada)

"KOYOPAN"
TACI
Şimdiye kadar okuduğunuz macera romanlarının en esrarlısıdır ve sizi heyecandan heyecana sürükleyecektir.
YARIN
Son Dakika'da

Britanya imparatorluğunun bütün kadınlar gibi Düşes de Windsor da bugün millî vazifesi ne icabet etmiş bulunuyor. Harbin ilk gününden beri İngiliz ordusuna iltihak etmiş bulunan Dük de Windsor gibi, eşi de askerî üniforma içinde ve sivil yardım teşkilâtlarında çalışmaktadır.

(Devamı 2 nci sayfada)

Vels bugün Hitlerin muavinile görüştü

(Baştarafı 1 inci sayfa)
Mr. Vels bundan sonra mareşal Göring'in Berlin civarında Carin Haldeki malikânesine girecek maresale bir mülâkatta bulunmuştur.

HITLER, AMERİKANIN Bİ-TARAFILIGINI MUHAFAZA ETMEMİŞ OLMASINDAN ŞİKAYETTE BULUNMUŞ

Londra 3 (Radyo) — Velsin Berlin temasları hakkında öğrenilişine göre, Hitler, Amerikan haliciye müsteşarına, Ruzvelte hita-en bir mektup vermiş ve bunun ancak Vaşingtona götürülüp biza-at Amerikan cumhurbaşkanı tarafın-lan açıldığı zaman neşrini iste-niştir.

Diğer taraftan, gene alınan ba-zı haberlere göre, Hitler Mr. Velse Amerikanın siyasetinden bahsedek, Birleşik cumhuriyetlerin, bu harpte tam bir bitaraflık muhafaza etmemiş olmasından şikâyetle bulunmuştur.

VELS, 7 MARTTA PARİSTE BULUNACAK

Zürich, 3 (A.A.) — Haber a-lındığına göre Sumner Vels 5 mart akşamı yeva 6 mart sabahı İsviçreye dönecektir. Mumaileyh bir müddet Lozanda kalacak son-ra Parise hareket edecektir. Vels-in 7 mart sabahı Pariste buluna-cağı tahmin edilmektedir. Vels martın onuna doğru Londraya gidecek ve 14 martta Parise av-det etmiş bulunacaktır. Birgün sonra da Romaya hareket edecektir.

İngiliz vapurlarına taarruz eden Alman tayyareleri

Londra, 3 (Radyo, saat 18) — Bugün İngiliz limanlarına gelen balıkçı gemileri, Alman tayyare-lerinin hücumuna uğradıklarını an-latmışlardır. Alman tayyarelerine karşı sahil müdâfaa topları ateş açmıştır.

YARIN HABERDE

Kral
Pozol'un
maceraları

Yazan:

"Afrodit, müellifi
Piyer Luiz

Bu yılın okunacak en
en enteresan edebi
eserlerinden biridir.

Müteferrik

Almanyada kahve yerine
arpa da kullanılamayacak

Kopenhag, 3 (A.A.) — "Berlingoke Tende, gazetesinin Berlin muhabiri-nin bildirdiğine göre Almanyada kahve ihtisalı için kullanılan arpa ih-tiyatlarında tasarruf yapmak maksadile Alman makamları halkı gelecek mevsimde çay yerine kullanılmak üzere geniş miktarda şimşur ve gül yap-rağı toplamaya davet etmektedirler.

Filistinde Yahudilerin 24 saatlik açlık grevi

Kudüs, 3 (A.A.) — Syonist komitesi Filistinde arazi satışlarını tahdit eden yeni statüylü protesto eden bir karar sureti kabul etmiştir. Yeni statünün negri üzerine sükunet dairesinde bazı tezahürler yapılmış ve hiçbir hâdise çıkmamıştır.

Diğer taraftan Arap mahfelleri, mahda makamlarının bu kararını mem-nuniyetle tehlîki etmektedir.

Kudüs, 3 (A.A.) — "Elehrâm, gazetesinin bildirdiğine göre Arap mah-kellerinde beyaz kitap ahkâmına tevfiakan umumî valî tarafından ilan edilen yeni arazi statüsü memnuniyetle karşılanmıştır. Bilakis yahudi mahfelle-lerinde yeni statü protestoları kargulanmıştır. Külli dört saatlik açlık grevi yapılmasına karar verilmiştir.

İtalyan protestosu

Almanyadan İtalyaya gelen kömürün İngiliz kontrol teşkilâtı tarafından musadere edilemeyeceği bildirildi

Roma, 3 (A.A.) — İtalyanın Almanyadan denizyolu ile gelen kömürler meselesi hakkında İngiltereye verdiği protesto notasında, İtalyaya gelen kömürün ancak dörtte bir nisbetinde Alman malı ol-duğu, zira İtalyan ameleli tarafından işlenmiş bulunduğu ve bu se-bepten dolayı İngiliz kontrol teşkilâtının bu kömürü musadere hak-ki olamayacağı bildirilmektedir.

Romada tebarüz ettirildiğine göre, teşrinlevvel kadar İtalya-da herhangi bir kömür bühranı olmayacaktır.

Amerikadan kömür alınması meselesine gelince, İtalya, Ameri-kadan makul ticarî şerait dairesinde ancak pek az miktarda müba-yaatta bulunabilecektir.

Londra, 3 (A.A.) — İngilterenin Vaşington büyük elçiliği, İn-giliz harp kaçağı kontrolü servislerinin gayri muayyen bir zaman l-ğin Holandaya, Belçikaya ve Danimarkaya madenî yağ gönderilme-sine müsaade etmeyeceğinden Amerikan madenî yağ şirketlerini ha-berdar etmiştir.

İngiliz büyük elçiliğinin tebarüz ettirdiğine göre, Belçika, Ho-landa ve Danimarkada lüzumu kadar madenî yağ stoku halen mev-cuttur. Bu sebepten dolayı eğer bu memleketler yeniden madenî yağ ithal ederlerse bu ithalatı ancak Almanyaya sevketmek üzere yapacaklardır.

Diğer taraftan Londradan bildirildiğine göre, İngiliz hükümeti, Holanda, Belçika ve Danimarkanın petrol ihtiyacatını tesbit için de bu üç memleket ile müzakere halinde bulunmaktadır.

Maarif Vekâletince tercüme ettirilecek eserler

(Baştarafı 1 inci sayfa)
tinden Sabahattin Eyüpoğlu, Do-çenet Enver Ziya Karal, Bedri Tuncel, Saffet Pala, Gazi terbiye enstitüsü muallimlerinden Nurul-lah Ataç, Cemal Köprülü ve Bed-ri Tahir Şaman, Sabahattin Ali, Nurettin Artam iştirak etmişler-dir.

Çalışmalar Dr. Adnanın reisli-ğinde idare edilmiş, heyetin ilk ve son içtimalarında Maarif vekili-miz Hasan - Ali Yücel de bulun-muş ve tabedilmesi faydalı olacak eserler için bir liste hazırlanmıştır. Bu listede: Homeros destanları Sofoklesin, Kral Oidipos, Oidipos Kolonosda, Ajax, Filoktetes, An-tikone, Etekras, Trakyalı kadın-lar adlı trajedileri.

Erasmusun, deliliğin methiyesi. Boccacionun, Decameronu, Cervantesin, Don Kışotu.

Shakespearein Kral Lir, Ham-let, Antuvan ve Kleopatra, Kuru gürlütü, Fırtına adlı eserleri.

Molyerin Mizantrop, Tartül. Bilgiç kadınlar, Kadınlar mektebi adlı komedileri.

Rousseau'nun Emile adlı eseri. Goethe'nin Vilhelm Meisteri, Stendhalin kırmızı ve siyah. Balzacın Vadideki zanbak isim li romanı vardır.

Bu kitaplar vekillik tarafından heyetin tayin ettiği mütercimlere verilecek, kontrol-ün geçtikten sonra önümüzdeki sene bastırila-caktır.

12 tabtan mürekkep ol-mak üzere ikinci bir liste daha tanzim edilmiştir ki birincisinin i-şi bittikten sonra bunun tatbikine başlanacaktır.

Bundan başka Türk tâbileri-nin vekillik bu mesaisine ciddi surette iştiraklerini temin etmek üzere ayrıca serbest bir liste tertip edilmiştir. Tâbi ve naşirler bu listeden seçecekleri kitapları arzı et-tikleri zatlara tercüme ettirdikten sonra tabıdan evvel vekillik tara-mında bilâhare ilân edilecek tari-he kadar tercüme heyetine gönde-recekler ve kontrol neticesinde mu-vafık görülen kitaplar vekillikçe hususî bir himayeye tabi tutula-caktır.

Mevcut usuller dahilinde negri-yata yardım için vekillikçe mutad alınma miktarı bu kitaplarda iki yüz elî fazlası ile olacaktır. Ayri-ca bütün okullara tavsiye edilecek tir. Kitabın iyi bir tercüme eser olduğu maarif vekillikinin manevi mesuliyeti altına alınarak kitabın kabına yazılacaktır. Bundan baş-ka tercümesi beğenilen zata veya zatlara da nakdi mülkâfat verile-cektir. Bu listedeki eserler ve mü-ellifleri şunlardır:

Jane Austenin Gurur ve Peşin hüküm adlı eseri.
Emily Brontinin Vatering tepe-ri.

Fieldingin Tom Janesu.
Mark Tvainin Mahuck, Fin ad lı romanı.
Kleistin Michael Kohlhaas ve diğer hikâyeleri.
Kellerin, hikâyeleri.
Zolanın Germinali.
Balzacın, Sagren derisi adlı ro-manı.
Stendhalin, İtalya hikâyeleri.
Dostoyevskinin Budalası.
Lermontofun, Zamanımızın bir kahramanı adlı romanı.

Tercüme işlerini devamlı bir su-rette takip e tertip etmek üzere daimi encümen halinde bir "tercü-me bürosu", kurulmuştur. Bu bü-roda reis olarak Nurullah Ataç ve aza olarak Saffet Pala, Sabahat-tin Eyüpoğlu, Sabahattin Ali, Bedri Tuncel, Enver Ziya Kara bulunacaklardır.

Yakında çocuk ve gençlik neşri-yatını plânlamak ve prog-amla mak üzere başka bir heyet vekilli-çe davet olunarak vazifelendirile-cektir.

Bunun yazarları
gazetelerde
gördüklerimiz

DR. GÖBELS

Alman harp şar-ısının bir mısrağını beğenmemiş

Harp başlangıcındanberi Alman-lar yeni bir harp şarkısı yapmış-lardır. Bu şarkının birinci mısraı "İngiltereye gidiyoruz, diye baş-lamaktadır.

Fakat üçüncü mısra da İngilte-reye giden askerlerin sevgili mev-zuubaholmakta ve bu asker sev-gilisine, vatan için seve seve öle-ceğini ve ölüncü de ağlamamasını tavsiye etmektedir.

Alman propaganda nazırı bu mısraı beğenmemiş, çok bedbinane bulmuş ve güftenin bu mısraında bir değişiklik yapılmasını istemiş-tir.

Şimdi bu mısra değişecek ve İn-giltereye giden kahraman bu mıs-ra da sevgilisine İngiltereden mu-zaffer olarak döneceğini, sevgili-sinin bir beşik hazırlaması lâzım geldiğini bildirecektir.

Sovyetler

Müthiş bombardımanlarla Finlândiyada panik yaratmak istiyor

Fransızca Le'an gazetesinden
Finlândiya paslı müdâfaa ge-linin her hafta neşrettiği tebliğ bi-ze Sovyet bombardımanının Fin halkının kuvvei maneviyesini kır-mak için haftalardanberi ne şekil-de inkişaf ettiğini takibe imkân veriyor.

Bu tebliğlere bakılacak olursa Sovyet tayyareleri yal-nız askeri hedefleri değil açık ge-hirleri, sivil trenleri, hastaneleri bombardıman etmektedir. Ve bu-nun için sivil halk da şehirlerden dışarlara kaçmaktadır. Onların maksadı dehşet saçmak suretile düşmanı yıldırmağa ve düşmanın iradesini kırmağa matuftur. Bu suretle orduların cepheye kazan-dıkları zaferi dâhilde panik yarat-mak suretile elde etmek istiyorlar.

Yalnız, 7 birincikândan 13 ikincikâna kadar geçmiş zaman içinde yapılan hava hücumlarında 42 muhtelif bina bombardıman e-dilmiş bu hücumlarda 2000 bom-ba atılmış bunlardan bir çoğu da üç hastahânenin üstüne düşmüş-tür.

14 ikincikândan 20 ikincikâ-nuna kadar ise 160 muhtelif nok-taya 6,500 bomba atılmıştır.

21 ikincikândan 27 ikinci-kâna kadar yapılan hücumlarda 3,000 bomba 46 bina üstüne atıl-mış ve birçok bombalar bilhassa Rumo hastanesi üstüne düşmüş-tür. 28 ikincikândan 3 şubata kadar yapılan hava hücumunda at-ılan 6,500 bomba da 141 muhte-lif binaya ve 6 hastaneye isabet etmiştir.

Albo şehir harbin başlangıcın-danberi 60 defadan fazla bombar-dıman edilmiştir. Buraya atılan bombaların 20,000 den fazla ol-duğu söyleniliyor bu bombadı-manlar neticesinde sivil hal'tan 40 kişi ölmüş ve 1,000 kişiden faz-lası da ağır yaralanmıştır. Atılan bombalara nisbeten ölenlerin sayı-sının az oluşu bir taraftan Sovyet tayyarelerinin beceriksizliklerin-den, diğer taraftan da Fin halkı-nın disiplininden ileri gelmektedir. Havanın müthiş soğukluğuna ra-ğmen halk tehlike işareti verilir ve-lmez ya şehri terksetmekte yahut hemencecik sığınaklara koşmakta-dır.

Bütün bu ihtiyarî tedbirleri ma-

Güreş takımımız şampiyonluk yolunda

(Baştarafı 1 inci sayfa)
BUGÜNKÜ KARŞILAŞMALAR

36 kilo:
Demetre (Yunan)
Hüseyin (Türk).

İlk dakika denemeye geçti. 1. ikinci dakikanın altıncı saniyesinde Hüseyin tuşla galip.

61 kilo:
Mogolyak (Yugoslav),
Miropulos (Yunan)

İlk dakikalar denemeye geçi-yor. Üçüncü dakikada Yugoslav Yunanlıyı tehlikeli vaziyete soku-yor. İlk on dakika berabere. İkinci 10 dakikada Yunanlı kurayı ka-zandıktan üstte çalışıyor. İlk üç dakikada Yunanlı hakim. Yunanlı alttayken Yugoslava oyun verme-di. Fakat ayakta son dört dakika-da Yugoslav mütemadiyen atak yapıyor. 20 dakikanın hitamında ittifakla Yugoslav galip.

61 kilo:
Tojar (Romen)
Suat Savaş (Türk)

Güreş çok çetin ve hareketli. Belki şampiyonanın en mühim gü-reşi. Suat rakibine çok tehlikeli dakikalar yaşıyor. Vaziyet bera-bere bir şekilde devam ediyor.

Suat bu arada bir tuş yaptı ise-de milder kenarında. İlk on da-kikada ittifakla berabere. İlk üç dakikada Suat üstte çalışıyor. 1. ikinci üç dakikada Suat çok tehli-keli vaziyetlere düştü. Tojar 20 dakikanın hitamında ittifakla hük-men galip.

66 kilo:
Horvat (Romen)
Yaşar Doğu (Türk)

Güreş çok hareketli. Yaşar mü-temadiyen atak yapıyor. Bir ara Romen güzel bir kafa kapıyor. Ni-hayet 5 dakika 51 saniyede Ya-şar tuşla galip.

66 kilo:
İvan (Yugoslav)
Filips (Yunan)

İlk dakikalarda güreş müteva-zin devam ediyor. 4 üncü dakika-

dan sonra Yugoslav yavaş yavaş hakimiyeti almaya başadı. İlk on dakika berabere. Nihayet 10 dak-ka 40 saniyede Yunanlı güzel bir salto yaparak tuşla galip geldi.

72 kilo:
Petinezas (Yunan),
Kretu (Rumen)

İlk dört dakika itişmeyle geçi-yor. İki tarafta da hakimiyet yok. İlk on dakika berabere. Yunanlı üstte çalışıyor. Bu arada güzel bir kaç oyun tatbik ediyor. Rumen üstte bir şey yapamadı. 20 dakika nihayetinde Yunanlı ittifakla hükmen galip.

72 kilo:
Celâl Atik (Türk)
Deluka (Yugoslav)

İlk dakikalarda denemeye geçi-yor. Fakat Celâl 3 dakika 23 saniyede salto yaparken kendi o-yunu ile tuşla mağlûp oldu.

79 kilo:
Ahmet (Türk)
İvaniç (Yugoslav)

Ahmet çok hareketli bir güreş yapıyor. Yugoslavda oldukça kuvvetli. Bu ara Ahmet bir teh-like geçiriyor. Birkaç salto aldı, fakat netice yok. İlk 10 dakika da Ahmet ittifakla hakim. 11 da-kikada Ahmet tuşla galip.

79 kilo:
Gogos (Rumen)
Tanaş (Yunan)

İlk anlar denemeye geçti. Ni-hayet daha i şkin bir güreşçi o-lan Rumen iki dakikada güzel bir kafa kapma ile tuşla galip geldi.

Yarı ağır:
Mustafa (Türk)
Tehouk (Yugoslav)

İlk dakikalar denemeye geçi-yor. Mustafa atak yapıyor. Bir aralık milder kenarında bir teh-like geçirdi. İlk on dakika bera-bere. İkinci devrenin başlangı-cında Mustafa güzel bir salto yaparak tuşla galip geldi.

ÖĞLE VE AKŞAM gazetelerinde gördüklerimiz!

AKŞAM

Vâ . Nû, Akşamdan Akşama sütununda (Harp dolmaları ve sulh dolmaları) isimle yazdığı fıkrasında diyor ki:

"Beşeriyetin harp dolmalarına değil, sulh dolmalarına ihtil-yakı var!.. Hem de nasıllı. Halbuki sulh zamanının o lâtif şakala-rından ne uzaktayız... Harbin kaba ölümlü sürprizlerle yürekler kan ağlıyor.."

AKŞAM

Ekrem Uğaklıgil (Radyo ve gazete münakaşaları arasında) baş-lıklı yazısında şöyle diyor:

"Dün harp propagandaları arasında tek ümit noktasını har-bin henüz başlamamış olmasında görmüştük. Bugün de ümit noktasını harbin güçlüğünde kaydedeceğiz.."

Son Posta

Ankara Caddesinin en işlek yerinde
Kiralık dükkân

Vakit Vatbaası idaresine müracaat

İlesele sıhhi ve iktisadi zararlara

bir çare olamamaktadır. Sıfırdan aşağı 30 veya 40 derece bir so-ğukta sokağa uğrayıp kırılara ka-çan ve döndükleri zaman evlerinin yerinde bir harabe bulan ihtiyar, çocuk hasta ve kadınların ıstı-rabı çok büyüktür.

Trenlere yapılan hücum erzak sevkياتına mani olmakta açık ta-hammül edilmez bir hal almak-tadır. Diğer taraftan mütemadi-yen yarada bırakılan günlük me-sai hayatı imkânsız bir hale sok-maktadır.

Evet şehir sakinleri kaçarak kendilerini muhafaza ediyorlar a-ma askeri müdâfaanın en büyük desteği olan dahili faaliyet felce-ugramış gibidir.

Finlândiyada evlerin bir çoğu tahtadan olduğu için burada yan-ğın bombaları istimal edilmekte-dir ve bunların tahribatı da seri ve müthiş olmaktadır.

KADAR GELEN Haberler

Vels'in Berlini ziyaretisi sırasında

HADİSELER

Dahilde:

• Dün sabah yağmağa başlayan kar aksama kadar devam etmiş ve her tarafı kaplamıştır. Gece de müthiş bir ayaz çıkarak suların buz tutmasına sebep olmuştur.

Bu sabah sıfırın altında dörde kadar düşen soğuk ile sokaklar, daki kar birikintileri de bu haline geldiğinden bazı ufak kazalar olmuş, birçok otobüs ve otomobiller motorlarının donmasından işiye memişlerdir.

Köprü'nün bir tarafında diğer tarafına geçmekte olan Vasa fi. minde biri ayağı kayarak yere düşmüş ve bu sırada şoför Alinin idaresindeki otomobil çarparak ba. şından yaralanmıştır.

• Trakya da giddetli soğuklar hüküm sürmektedir. Fazla yagan kar, İstan. bulia Trakya şehirlerimiz arasında ki otobüs seferlerini durdurmuştur.

• Roma büyük elçimiz Hüseyin Ra. şip Baydur bu sabahki seip on eka. presle İtalyanlar gelmiştir. Elçimiz hükümetle temasta bulunmak üzere bu akşam Ankara'ya gidecektir.

Hüseyin Raşip Baydur bir muha. rimize kısaca demiştir ki:

• Mezuniyatla geldim. Bir hafta kadar kaldıktan sonra Roma'ya dö. neceğim.

Türk - İtalyan münasebetleri çok iyi ve normal bir halde idi. Yeni İta. lyanlar ticaret mukaveleleri, ara. mızdaki ticaret işlerini daha ziyade inkıfap ettirecektir. Bundan başka asyılacak işleri yoktur.

• İzmirde ikinci kordonda İhracat bakanlığının Şerif ve hal ferine ait evim ve tacir İmalathanesinden bir yangın çıkmış, depoda kültür bulun. ması dolayısıyla güçlükle söndürülmüş. Zarar yüz bin lira tahmin edil. mektedir.

• Halk bankası umumî heyeti bu ayın 22 sinde toplanacaktır. Toplantıda görüşülecek meseleler arasında halk sandıklarının lağıvı ile bunların bankanın birer şube. si haline çalışması da vardır.

Ayrıca bankanın sermayesi 2,5 milyon liraya çıkarılacaktır.

Halk bankası kooperatiflere yardım için temalarını ilerletmek. tedir. İlk olarak dokümanlar ko. operatifin 25 bin liralık İhracatda bulunulmuştur.

Bu mikdar yavaş yavaş yarım milyona çıkarılacaktır.

• Evvelki gün Ankara'dan şehrimiz. ze gelmiş olan ticaret vekâleti dış. ticaret dairesi reisî Servet Berkin ü. tik ve yapı işi İhracatçılara ile görüş. müş ve dün bütün ithalat İhracat bir. likleri müdürlerinin yaptıkları toplan. tıda bulunmuştur. Birlik müdürleri dış ve iç piyasa vaziyeti üzerinde i. zahatta bulunmuşlar, Servet Berkin de kendilerine millî koruma kanu. nunun birliklere yüklediği vazifeleri bildirmişler. Dış ticaret dairesi reisî bu akşam Ankara'ya gidecektir.

• Memleketimizden bütün satın. almak istiyen Alman tacirlerinden mürekkep üç kişilik bir heyet bu sabahki Sempion ekspresle şehri. mize gelmiştir.

Heyet azaları, buradan 300 bin kilo kadar bütün alacaklarını söy. lemşlerdir.

Bundan başka, Belçika sanayi müesseselerinden M. Verbek de gelmiştir.

Belçikalılar, memleketimizle bu. yük İktisadi işlere girmek niye. tindirler.

Bilhassa manifatura, kumaş, pamuk ipliği ve makine gönder. mek, mukabilinde hububat almak istiyorlar.

• Almanyada inşa edilen yolcu ve. purlarının teslim etmek üzere dokuz ay kadar evvel gönderilen eski tahliye müdürü Neometin Erolun riyasetindeki üç kişilik fen. heyeti bugünkü konvansiyonel tre. nile Berlin'den gelmiştir.

• İsmirde teşekkül etmiş olan Tür. kiye zeytinyağı İhracatçıları birliği zeytinyağı İhracatını muvakkat bir zaman için durdurmuştur. Vekâlet yeni İhracat fiyatlarını tesbit ettiler. sonra tekrar İhracata başlan. mıştır. Fiyatlar bu yüzden altmış pa. ra kadar düşmüştür.

Taarruzun başlayaca. ğı ilân ediliyor!

Sulh ümidi suya düştü

Vels'e bildirilen sulh şartları Hitler ve Ribentrop, Amerikanın Alman fuukahını kabul etmesini istemişler

Amsterdam, 3 (A.A.) — Ams. terdamdaki bitaraf müşahitlere göre, dün sabah Hitler ile Sumner Vels arasında vukua gelen ve 85 dakikta süren görüşmenin Avrupa vaziyetinde herhangi bir salâh vü. cuda getirdiğine dair elde hiçbir emare yoktur.

Sumner Vels, mareşal Göring ile de bir görüşmede bulunmuş. tur. Ruzvelt'in hususî mümessili, Berlini terkmeden evvel diğer Alman şefleri ile de görüşmeler yapacaktır.

Algemeen Handelsblad gazetesi. nin Berlin muhabirinin bildirdiği ğibi, Hitler . Vels görüşmesinde bahis mevzuu edilen meseleler hak. kında herhangi inandır mahiyette malûmat vermek imkânı yoktur. Zi. ra gerek Amerikan mahfilleri, ge. rek Alman mahfilleri bu hususta tam bir ketumiyet muhafaza et. mektedir.

Alman gazeteler' in neirivatinı gel'nce, Vels'in görüşmelerini mü. mün olduğu kadar az kelime ile bildirmek istiven matbuat, pek yakında bir Alman taarruzu br. n. yacağını ve Almanya için harbin ancak silâh kuvveti ile halledile. ceğini ilân için sendi Vels'in Ber. linli zivaretini bel. tirmişti. Bu ha. reket evlemektir. Alman mat. buatı İngiltere'ye de bir me. ret'e hücum eden millîem hava. nat ve makalelerle doludur.

Vashington, 3 (A.A.) — Havas bild. riyor:

"Sumner Vels'in Berlinli ziyare. tinin ilk müsabet neticesi Avrupa. da bir sulh veya tavassut imkân. ları hakkında bazı Amerikan mah. fillerinde hüküm sürmesi muhte. mel olan bütün ümitleri suya dü. şürmek olmuştur.

Siyaset âleminde mensup kimse. ler ve gazetelerin büyük bir kıs. mı nazi hükümetinin Vels'in ziya.

retinl haricte bir tesir husule ge. tirmek üzere istismar etmek iste. diğini müttetifikan müşahade et. mektedirler.

Söylendiğine göre, Von Ribben. trop ve Hitler tarafından Velse bildirilen sulh şartları Alman fü. tuhatını tasdik etmeye münhasır kalmaktadır.

Amerikanın bile Çekoslovakyanın ve Polonyanın İlhakını tanımayacağı Vashingtonun diplomatik mah. ellerin de tobar. ettirilmeğetedir.

Amerikan efkârıumumiyesi Alman yam korkutma manevraları suya düştüğü takdirde aşırı bir harp yapı. lacığına dair savrulan tehdidi sükü. netle karşılamaktadır.

Siyasi mah'ellerde hasıl olan kana. ate göre "Sumner Vels'in Berlinli zi. yaretinin neticesi Londra ve Paris görüşmelerini kolaylaştırmak olacakt. ır. Çünkü Almanya namına söz söy. lemeye salâhiyyetlar olan kimseler. Alman harp gayelerinin Fransa ve İngiltere'nin takip ettiği gayelerle kabilli telif olmadığını isbat etmişler. dir.

RUZVELT'İN ÇEKTİĞİ TELGRAF

Vashington, 2 (A.A.) — Balti. more Sun gazetesine göre, Reisi cumhur Ruzvelt Avrupada bulun. nan Sumner Vels'e bir telgraf çekerek su suale cevap istihsal etmesini istemiştir:

"Yakında veya uzakta, iki mu. harip taraftan biri . harbi kazan. madan bir anlaşma ümit edilebi. lir mi?"

Gezete devam ediyor:

"Bırkaç haftadanberi Vasing. tona gelen haberler, Almanların harbin düşmanla kenli oir karşı. lasma vukubulmadan bitmesini gi. tikce daha ziyade hararetle iste. mekte olduklarını gösteriyor. Al. manların henüz beklenen taarru. za karar ver.nemiş olduklarının sebebi de budur."

İmha edilen 34 üncü tank İlyas. mahsur 18 inci Sovyet İlyasına yar. dıma gidiyordu. Finler evvelâ 18 in. ci örkayı imha, sonra tank İlyasını muhasara etmişlerdir. Buradaki na. ceket hakkında günlerce hiçbir şey eblig etmemişlerdir.

34 üncü Moskova tank İlyasının yok edilmesi Sovyetlerin mühim su. rette hissedecekleri bir darbedir. Sov. yetler, bu darbe neticesinde 200 ka. dar tank zayı etmekte kalmamış, fa. kat aynı zamanda bu safer üzerin. Finlandiyalılar, Ladoga gölünün gi. malı parısında cepheyi tam olarak yeniden tezis etmişlerdir.

SOVYET TANKLARININ YARI. SI TAHEP EDİLDİ

Stokholmden gelen haberlere göre, Sovyetler şimdiye kadar Fin. landiyada tanklarının yarısını kay. betmişlerdir. Tavyare zayıfları de. çok mühimdir. Bugün iyi müce. hez 50 bin kişilik bir İmdat kuv. veti de Finler Sovyetleri Finlandi.

Belçikanın bitarallığı bozuluyor!

Bir Alman tavyare. sile Belçika tavyare. leri arasında çarpışma Belçika, Al. manyayı protesto etti

Brüksel, 3 (A.A.) — Haricive vekâletinin matbuat servisi bildi. riyor:

2 martta saat 12.15 e doğru Lüksenburg eyaleti üzerinde dev. riye vazifesini gören üç Belçika tavyaresinden mürekkep bir grup "Saint Hubert", cıvarında (Dor. nler 17) tipinde kuvvetli silâh. larla mücehhez bir Alman askeri tavyaresi görmüşlerdir. Belçikalı pilotlar tavyareyi takibe başladık. ları sırada tavyare birdenbire il. serlerine ateg açmıştır.

Belçika tavyarelerinden birine birkaç mermi isabet etmiştir. Di. şerinin mitralyöleri İleten tert. batı harap olmuştur. Devriye şefi Alman tavyaresini takibe devam etmiş de öldürülmüş ve tavyare. si tahrip edilmiştir.

Haricive nazırı Spaak dün öle. ten sonra Almanya sefirini kabu. ederek memleket bitarallığını b. vöyle vahim bir şekilde ihlâline Alman tavyarecilerinin bu tecavü. züne karşı Belçika hükümetinin si. tetil protestosunu tebliğ etmiştir.

BİR HADİSE DAHA MI?

Brüksel, 3 (A.A.) — "Le Pen. te, gazetesinin bildirdiğine göre. 2 martta Alman hududu istikame. tinden gelen bir Belçika tavyare. si "Ciney, cıvarında yere inmiş. tir.

Tavyarede bir acebli tavyaresi tarafından atılan mermi izleri gö. ülmeğe idi. Tavyareci beyanatta bulunmaktan imtina etmiş ise de. amın bir membadan alman habere. göre, bu tavyare hükümetin teb. lüğünde zikredilen tavyarelerden biri değildir.

BİR NE KAZA

Brüksel, 3 (A.A.) — İki şefi. si Belçika tavyaresi Anvers cıva. rında Rausta çarpışması ve müsa. demenin şiddetinden ikisi de ater. almıştır. Pilotlardan biri parasütle. tlanmış, diğeri yere düşerek ölmüş. tir.

Diğer bir askeri tavyare Brük. sel mahallelerinden birine düşmüş. tür. İçindeki çavuş pilot ölmüştür.

va haricine atabilirler. SOVYETLERİN İDDIALARINI TEKZİP

Dünkü Sovyet resmî tebliğinde Finlandiyalıların harp malmesi. kayıpları hakkında verdikleri ra. kamlar, Finlandiya genel kurmay. tarafından gülünç telâkki edilme. ktedir. Finlandiya genel kurmay. mahfilleri "bu derece fazla mik. tarda harp malmesine malik ol. tığımızı bilmiyorduk,, demekte. dir.

BİRAZ DAHA RİCAT

Helsinki, 3 (A.A.) — Finlandi. va resmî tebliği Finlandiya kuv. vetlerinin Kareli berzahında yeni. ten bir mikdar geri çekilmiş oldu. mu kabul etmektedir.

TAVYARE FAALİYETİ

Helsinki, 3 (A.A.) — Dün Hel. sinki üzerinde 100 kadar Sovyet tavyaresi uçuştur. İki defa ala. m işaretleri verilmiş ve alarmanın bi. riciyel üç saat sürmüştür.

DAHİLDE

Kazanç vergisinin arttırılacak nisbeti

Devlet memurlariyle müs. tahdemlerine şamil değildir

Ankara, 3 (Hususi) — 1940 devlet bütçesinin denkleştirilmesi için kazanç vergisi gibi bazı gelir. lerin nisbetleri muvakkat olarak arttırılacağı yazılmıştır.

Öğrendiğine göre, kazanç ver. isi nisbetinde yapılacak bu zam. dan devlet memur ve müstahdem. lerinin maaş ve ücretlerinden ke. silen kazanç vergileri ile ailelümum müstahdem ücretleri istisna edile. cek veya bunlara alt zam nisbeti tavet cüzî miktarda olacaktır.

Maliye Vekâleti 1940 bütçesinde muvazenevi temin maksadile ka. zanc, muamele, istihlak, alkollü içkiler ve diğer bazı vergilerin yüzde nisbetlerinin arttırılması yo.

lundaki çalışmalarına başlamıştır. Bu arttırılacak vergi nisbetle. rinin mikdarı, hangi meslek ve sa. nat erbabından ne suretle kesile. ceği ve bu teşebbüslerin hangi is. tihlak maddeleri üzerinde kendini göstereceği hakkında bir kanun projesi hazırlanmaktadır. Bu ka. nun İlyahısı bu ay içinde İktmal edilerek Büyük Millet Meclisine tevdi olunacaktır.

Mütemmin malûmata nazaran bu vergi tarhiyatı daha ziyade muamele ve istihlak vergileri üze. rinde kendini gösterecek, ticaret ve sanayi erbabından alman ver. gilere bir mikdar daha ilâve edi. lecektir.

Şeker fiyatlarının arttırılması düşünölmüş değildir

Dün şehrimizde bazı perakende satıcıların münasebetsiz hareketleri yüzünden suni bir şeker sıkıntısı bağ. gostermiştir.

İstanbulun muhtelif taraflarında birçok bakkallar öğleden sonra ken. dilerine müraaat eden müşterilerine bir kilodan fazla şeker vermek iste. memişler v. buna sebep olarak da depolardan mal alamadıklarını ilari sürmüştür.

Bunların bir kısmı, fırsattan istila. de maksadile işi pek mübalâğah ve müheyyic bir şekle bile sokmağa övret ederek şekerin pahalılaşacağını, bu itibarla muvakkaten toptan satışı durdurulduğunu, hattâ elle. rinde hiç mal kalmadığını iddia et. mişlerdir.

Bu dedikodular süratle şehrin her tarafına yayılmış, bakkalların ekseri. si, şeker mevcutlarının çoğunu saklı. yarak halkı müşkölü bir vaziyete dü. şürmüştür. Hattâ bazıları fiyatı da. ldi üç kuruş yükseltmişlerdir.

Maama. ih daha ziyade muhtekirle. rin tesirile ihdas edilmiş olan bu gay. ritablı vaziyetten boş yere telâşlana. rak her zamankinden dört beş misli fazla şeker tedarikine uğraşanların da bilerek veya bilmiyerek sıkıntıyı arttırdıklarına şüphe yoktur.

Böyle lüzumsuz ve umurun menfa. atine aykırı bir mal toplamak gay. reti, hakikaten şekere ihtiyacı olan bir kısım halkın da şeker bulamama. ma sebep olmuştur.

ITALYA

Yeniden bazı ihtiyatları silâh altına çağırdı

Roma, 3 — Hava nezareti mil. ecel, 31, 32, 33, ve 34 kuraları efradını 39 ve 40 kuralarla bir. likte silâh altına alınmasına kara. vermiştir.

Kışın orduya verilmiş olan bu. ün mezunivetler harbiye nezare. tinin bir emrile tamamen kaldırıl. mıştır.

Bu meyanda 1911 - 1914 sınıf. ları silâh altına çağırılmıştır. Roma mahafilinde, bu tedbirle. rin ihtiyatı mahiyeti haiz bulun. duğu ve orduyu bir kaç gün sarfında tamamen kuvvetli hale getirmeğe matuf bulunduğu te. min ediliyor.

PROTESTO

Roma, 2 (A.A.) — Stefani a. jansı bugün aşağıdaki tebliği

Yaptığımız tahkikata göre, ortada endişe edecek bir vaziyet yoktur. Memleketimizin son şeker rekoltesi 95.000 tondur. Senelik istihlak da 100.000 tondan fazla değildir. Yakın. da acebli memleketlerden 5000 ton şeker ithal edileceğine göre ihtiyacı tamamiyle karşılamak için tedbir alınmış demektir.

Fiyatların arttırılmasını hiç varit ol. madığı temin ediliyor.

Bu sabah malûmatına müraaat ettiğimiz vali ve belediye reisî Lâ. fı Kırdar kısaca demiştir ki:

— Ortada bir şeker bühranı olma. sı için hiçbir sebep yoktur. Fiyatlar arttırılmamıştır ve arttırılması mev. zuubah değildir.

Yarın bu mesele ile ehemmiyetli surette meşgul olacağız. Muhtekir. ler hakkında derhal takibata girişile. cektir..

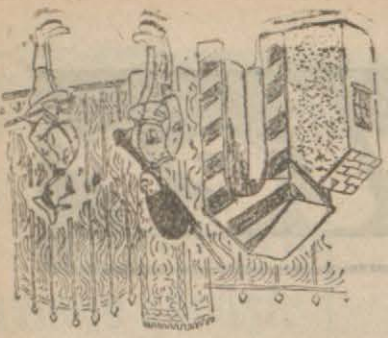
Dünkü şeker sıkıntısı, devletin ta. tilinden sonra: İhdas edildiği için pe. rakendecilerin depolardan şeker ala. madıkları iddiasını alâkadar müdese. selerden tahlik etmek henüz müm. kin olmamıştır. Yarın bu nokta da aydınlanacak ve tevziat işlerinde bir aksaklık varsa süratle islah ettirile. cektir.

Yalnız bir kısım bakkalların daha bir gün evvel dükkânlarında bol bol mevcut olan şekerleri, birdenbire or. tadan, kaldırıp saklamaları nazarı dikkati celbettiğinden takibatta bu. eihnet de gözönünde tutulacağı an. laqlanmaktadır.

GERİ DÖNEN VAKUJLAR

Amsterdam, 2 (A.A.) — Mü. sademe tehlikesi karşısında Rot. terdamdan hareket etmiş olan 4 İtalyan kömür vapuru Rotter. dam'a derhal dönmek için Roma. dan emir almıştır.

Rotterdamdan İtalya için Al. man kömürü yükleyecek olan va. purların mecmu tonlâtosu 200 bin tahmin edilmektedir.

— Bir misafir odası yaptım yüzbaşım!
— Fransız karikatürü —

— Beni mühim bir şey söylemek için alelacele çağırdın da şimdi neden ağzını açmak istemiyorsun?
— Bu bir sırdır da ondan!

— 48 saat mezuniyet mi istiyorsunuz? Sebeb?
— Karıma bir fıçı şarap hediye etmişler. Onu şişelere dolduracağım!
— Fransız karikatürü —

Karşılıklı yeminler

Kohen, kendisinden kızı Rabelle evlenmek müsaadesini isteyen Samuelin sözlerini dinledikten sonra:

— Peki, dedi, Fakat kızım Rassel'in on bin lira drahoması olmasaydı dahi kendisiyle evlenmeği gene arzu edeceğinize dair bana yemin etmeniz şart...

Delikanlı kısa bir tereddüitten sonra cevap verdi:

— Yemin ederim. Fakat yemin ettiğim zaman "ben kızı bir budalaya vermem" demeyeceğinizi siz de bana yeminle temin ediniz.

Afacanlar

Karı koca vazife dolayısıyla zelzele muntakasında oturuyorlardı. Mütamadî zelzeleler dolayısıyla çocuklarının akıbetinden korktukları için en büyüğü oniki yaşında olan bu üç yavruyu kadının İstanbuldaki babasının yanına gönderdiler.

Fakat çocuklar pek yaramazdı. Bir hafta sonra büyük baba dan şu telgraf geldi:

"Çocukları alın da zelzeleyi bana gönderin daha iyi!"

Buzağı

— Dünyamın en betbaht mah. luku nedir?
— Ne bileyim ben?
— Buzağı!
— Neden?
— Annesi inek olduğu için!

İş

Hırsızın karısı — Dün gece neden eve geç geldin?
Hırsız — Çalıştım da ondan...
Hırsızın karısı — Yalan. Bu sabahki gazetelerde hiçbir hırsızlık vakası yazılı değil!

İngiliz fıkrası

Kadınlar klübü reisi nutkunu şöyle bitirdi:

— Sevgili kardeşlerim. Gelecek çarşamba günü hayır işleri için bir satış tertip ettiğimizi unutmamızı rica ederim. Gelirken evdeki lüzumsuz eşyayı ve bilhassa kocalarınızı da getirmeyi unutmanızı ayrıca rica olunur.

Avcı

Ava çıkmışlardı. Fakat hayret! Avcılardan biri nişan alıyor, lakin ateş etmiyordu. Kimse bunun sebebini sormaya cesaret edemedi. Nihayet diğer avcılar merakını bu zatın kendisi hal letti. Avcılardan birisine yaklaşıp şakak hiddetle:

— Bu ne rezalet! dedi, ne zaman bu mendebur kuşlardan birisine nişan alsam hemen havalamıyorlar. Bunlar av kuşu değil galiba!

Misafir

Misafir pek soğuk duruyor, ev sahibi ise onu ılgaz için ne yapacağını bilemiyordu:

— Çay almaz mısınız efendim?

— Teşekkür ederim efendim, biraz evvel içmiştim.

— Bir pasta?

— Mersi, biraz evvel yemiştim.

— Likör versek.

— Biraz evvel içtim.

— Kahve?

— Biraz evvel içtim.

Ev sahibi dayanamadı:

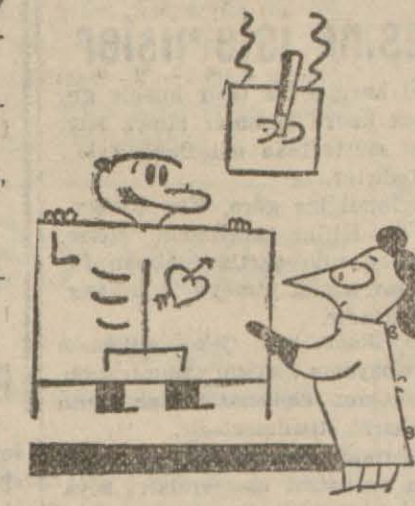
— Hiç gülmeyeceğinize göre biraz evvel buraya gelmeden önce güldüğünüz anlaşıyor.

— Kayak sporunda çok terakki etti maşallah! Bu sene yalnız bir kolu kırdı. Halbuki geçen sene iki bacağı kırılmış, evvelki sene de başı yarılmıştı.

Hali adadaki kazazedeler — Harp var öyle mi? O halde yolunuza devam ediniz, biz burada kalıyoruz.

Röntgen mütehassısı kadın (kalbini muayene ettiği hastaya) — Aşkınsınız galiba?

Hikâye

Şiddetli bir diş ağrısı

Nakleden: L. L.

(Evvelki nushadan devam)

Bütün yolcular sert sert bana bakıyorlardı. Ben de onlara ezeli düşman gibi bakıyordum. Aralarından birisi konuşmak cesareti buldu:

— İsrar etmenizın manasını anıyamiyorum, bayım! Burada sıkışmaktan bizim canımız çıkıyor, siz de orada!

— Sen işine bak, buraya karışma!

— İyi ama, ahali cardalyaya döndü!

— Şikâyetinizi şirkete bildirin. Fazla tramvay işletsin! Benim yerim burası!

Bir iki kişi daha işe karıştı. Bakışlarıyla onları da susturdum. Ne deseler orada kalmak kararındayım. Hattâ, onları kızdırmak için, son istasyona kadar gidecektim.

Biraz sonra bir yolcu:

— Bu çek inadını ömrümden ilk defa görüyorum.

Diger birisi devam etti:

— Galiba orada mihlanmış!

Bu söz üzerine tramvaydaki bütün yolcular gülmekten katıldı. Kavgaya hazırlandım; arkama dönünce bir yolcunun, ağzını son haddine kadar açarak istihza ile güldüğü dikkatimi çekti. Ve bu beni çok sinirlendirdi.

Bembeyaz, sağlam, muntazam iki sıra diş gördüm. Çürük dişimden büyük bir ızdırıp çektiğim bir zamanda bu manzara beni daha çok fitilledi. Bilmem nasıl, ağzıma kuvvetli bir yumruk indire rek:

— İstersen şimdi bir daha alay et dedim.

Kanlar aktı. Mesele tehlikeli sahayla girdi. Tramvay durdu. Bazı yolcular beni tutmak teşebbüsünde bulundularsa da salladığım birkaç yumrukla onları kolaylıkla birkaç adım uzaklaştırdım. Bir çocuk ağlamaya başladı. Bir polis memuru gelip beni alırken yaralı eczahaneye naklediliyordu. Bir sürü şahit aleyhime ifade vermek üzere bizi takip ediyorlardı.

Çürümüşeşut'a geldik. On lira yatırdım. Polis bir şeyler yazdıktan sonra beni serbest bıraktılar.

Mahkemeden çıktığım vakit saat dokuza çeyrek vardı. Dişçinin geleceği saat ona kadar daha epey vakit vardı. Başka bir adamla kavgaya etmek zaruretinin hissediyordum. Yolda yürürken birçok kimselerin rahat rahat konuştuklarını, güldüklerini, vitrinleri seyretiltiklerini görmekle, içimde, hepsini birer birer temizce döğmek arzusu uyanıyordu. Talih bu arzumun güler yüze karşılansın olacaktı ki, bana yolda birisi çarparak "pardon" deyip geçti. Haykırdım:

— Allah belânı versin! (Bu cümleyi o gün çok kullanmıştım.) Hayvan! İnek!

Bereket versin adamcağız işitmemeli kalmıştı.

Mağazama gittim. (Bir ticaret müessesesinin sahibiyim.) Bütün çırakları sert bakışlarıyla süzdükten sonra selâm vermeksizin yazıhanenin yanında durdum. İleride bir kadın bir kumaş üzerine pazarlık yapıyordu. Fena halde sinirlendim. Yaklaşıp hiddetle kumaşı çektim:

— Hanımefendi, almayı niyetin var mı yok mu?

Kadın şikâyet etti:

— Karşık dükkânda daha ucuz veriyorlar!

— O dükkândan gidip al. Burada metrosunu seksene satıyorusuz!

— Çıragınız 75 e bıraktı.

— Seksenlik mah 75 e teklif ettiği için işine nihayet vereceğim.

— Demek seksen, öyle mi?

— Hayır, seksene de olamaz!

Şimdi seksen beş!

— Şu halde başka yerden alırlım!

— Evet, çok güzel başkasına git. Bir daha buraya ayak basma!

Kadın şaşkın bir halde mağazadan çıktı. Çıraklarla ortağım hayretler içinde bana bakıyorlardı. Ortağım söze başladı:

— Müşterileri mağazadan koymakla hiç iyi etmiyorsunuz!

— Ben böyle istiyorum. Bugünden itibaren hepsini koğacağım!

— Güzel, fakat dükkânda benim de hissem var.

— Cahit, istersen ayrılırız, olur biter! Sermayeni alıp çekersin arabam!

— Pekâlâ. Avukatımı gönderirim! diyerek sapkasını aldı.

Çıraklar bu sahneyi ağızları birer karış açık takip ettiler. Bu halleri de sinirime dokundu.

— Beni dinleyin! diye haykırdım. Siz işinize bakın, yoksa şimdiden hepinizi kovarım!

Saatime baktım: Ona yirmi vardı. Doktora gitmek zamanı. Sırada birinci olmak için saat ona on kala muayenhaneye bulundum mayı lüzumlu buldum. Diş ağrısı korkunç bir halde hızımı arttırmıştı. Fakat doktora giden birinci hasta ben değildim. Bir başkası benden evvel gelmişti. Onu beklemeye salonunda, bir koltuğa uzanmış ve gazetesine dalmış bir vaziyette buldum. Okumasını bırakarak başını kaldırdı:

— Avrupanın vaziyetini nasıl görüyorsunuz? Buna da hiddetle baktım. Sualinde ısrar etmedi. Aksi takdirde yüzüne bir iskender savuracaktım.

Nihayet saat onu çaldı. Kapı açılarak doktor görüldü. Neşeli ve memnun bir tavırla:

— Merhaba, baylar! İlk önce hanginiz?

Hemen ben atıldım:

— Mümkünse ben, doktor bey. Dişim çok fena ağrıyor. Dayanamıyorum!

Öbür müşteri yerinden kalktı:

— Affedersiniz, dedi. Ben birinci olmak için dokuz buğukta geldim!

Savurduğum "Allah belânı versin!" cümlesini iterek içeri girdi.

Nihayet benim sıram gelmişti.

— E, dişin nasıl bakayım?

— Perpeteni al da çıkarırsın!

— Bu gece beni hiç uyutmadır!

— Yok, birader. Yazık değil mi dişine. Biraz ilaç verirek...

Kerpeteni ben elime aldım:

— Şimdi uzatmayalım: Çekerek misin, yoksa ben çekeceğimi?

— Dur, yahu, görelim şunu. Vakit kaybetmeden kerpeteni ağzıma soktum.

Bereket versin o yetiştirdiğim den aldır:

— Evvelâ bir enjeksiyon yapalım!

— Sen o enjeksiyonların tıbbi susunu kur, başkasına sakla!

Şimdi böylece çekiyor musun?

Doktor çehremden korkmuş olacaktı ki:

— Mademki öyle istiyorsunuz, diyerek kerpetenle dişimi yakaladım. Bir, iki, üç... Tamam! O anda bana öyle geldi ki dişimle beraber gözüm, kulağım ve kalbim de yerinden çıkmıştı. Fakat doktor kerpetenin ucunda görünce içim rahatladı. Doktor ağzımı yaktıktan sonra kanepeye yaslanıp biraz dinlenmemi söyledi. Orada aksam yediye kadar uyumadım...

Uyandığım vakit ağı geçmiştim. Doktora teşekkür ederek gitmiyordum.

— Buraya gel, dedi. Dişini de al, hatıra olarak sakla!

Bir kâğıda sardım, yeleğimin cebine yerleştirdim.

— Bana o kadar ağrı vermiş miydin, yumurcak? Gel şimdi seni cebime koyayım. Cesaretin varsa burada da ağrı, baktayım!

Bütün bu hadiseler başımdan buğün geçti. Şimdi de oturup yaptıklarımı düşünüyorum, hayretler içinde kendimden utanıyorum. Yapacak birçok vazifelerim vardı. Karımdan af dilemek, ortağımı izahat vermek, tramvayda fena muamelede bulunduğum yolcuları bulup işi anlatmak, komraklarımdan özür dilemek, komşu kadına sabah selâmını iletme...

Meğer bu arada cebimden dişim çıkıp bu çirkin hadiselerin mesuliyetinin bu kâfir dişte olduğunu ilâve edecektim.

Baylar, ömrünüzde şiddetli diş ağrısı geçirmişseniz beni kolları anıyacağımızı ve bana her zaman hak vereceğinizi ümit ediyorum.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram Kiosku
Gündüz 15.30 da: O KADIN
20.30 da: O KADIN
Komedi kısmı: Gündüz 15.30 da: Herkes kendi yerini

ÖLÜM
ÜSTÜNE
ÖLÜM

Yazan: PHILIP WYLIE
İngilizce'den çeviren: H. MÜNİR

22

— Beti mi? diye sordu.
Bu sual karşısında Rayli, bir işleri kimin yaptığını hâlâ bilemediklerini anladı. Ve:
— Hayır, dedi. Beti değil. Mod! Ondan başka kim bu işi bu kadar meharetle yapabilir? Kendisi Stanton ailesi içinde avcılığı, nişancılığı ile tanınmış yegâne sima! Kocası, Stanton ailesinin en fakiri "belki de milyonlara tamah etmişti. Belki, onlardan hoşlanmıyordu. Belki deli idi" bilinmez ki..
Odanın kapısına kalabalık dolmuştu. Bir polis memuru geldi: Rayliyi çağırarak:
— Burada mısınız efendim, dedi. Müdiriyyetten istiyorlar. Rayli gitmeğe hazırlanarak:
— Evet, dedi. Ben artık gitmeliyim. Bravo sana Ceri! Bundan sonra bana herkim cesaretle bahsederse, daima seni hatırlayacağım. Sen şimdi bu gece, belki de hiç uyumayacaksın heyecan seni sarmıştı. Yanına memurlarımızdan bir tanesini bırakayım mı?
— Hayır, teşekkür ederim.
— Yok canım, kalsın! Hiç olmazsa seni gazetecilerden korur. Fakat gazeteciler, yine onunla konuşmaya imkân buldular. Ertesi sabahki gazeteler; baştan başa Ceriden bahsediyordu. Büyük puntularla "genç bir ressamın zekâsı, çok kurnaz bir kadın katilini anlaşılmak bilmez esrarını meydana çıkardı." diye yazıyor

AŞK VE ZABITA ROMANI

3 MART — 1940

lardı.
Saat sekizde telefon çaldı. Ceri telefondaki sesi tanıdı:
Bu ses:
— Benim Ceri! diye haykırdı. Beti konuşuyor.
Az evvel Molli beni yataktan kaldırmak bütün hâdiseyi anlattı, derhal sana telefon ettim. Sen hakikaten şayanıhayret bir adam'sın. Halbuki ben bütün bu cina-yetleri senin işlediğini sanıyordum. Onun için sana karşı böyle garip tavırlar takındım. Şimdi giyinip derhal trene atlayarak şehre neceğim. Ah, bilsen, ne kadar ferahladım!
Ceri, bir müddet boş gözlerle bakındı. Sonra telefona:
— Buraya gelmeğe zahmet etme, dedi.
— Ne dedin? Ne dedin?
— Zahmet etme, diyorum. Çünkü bu sabah meşgulüm.
— Öyle ise, seni ne zaman görbileceğimi ban bildir.
Ceri telefonu kapadı. Gözlerini Holliye çevirdi. Yürünün ifadesi birdenbire değişmişti. Asabiyyet içinde:
— Beti, beni bir katil sanıyor muş. Düşün bak: Beni, sevgili-min katil sanması! İnlanılacak şey değil... Ben de, o vaziyetteyken kendisinin benimle evlenmesini isteyecek kadar deliymişim. Üç erkek kardeşini öldüren bir erkekle, bir kız nasıl evlenebilir.
Holli: birşey söylemedi.
Ceri başını meyûsane sallayarak:
— Esasen, Beti ile hiç bir zaman mesut olamamıştık, dedi.
Holli pencereye doğru yürüdü. Telefon yeniden çaldı: Rayli telefon ediyordu.
— Sen misin Ceri! Bizim müdiriyyete kadar gelir misin Şefimiz seninle konuşmak istiyor... Hatırlama gelmişken söyleyeyim. Cam kursununun içindeki zehir "Akonitin" imiş.

— Nereden almış acaba?
— Vallahi bunu bilemiyeceğiz galiba! Belki de, kocasının arka daşlarından birinin laboratuvarından aşırırmıştır. Kocasile konuştum. O dahi, karısının ahvalından şüpheleniyormuş. Onun için korkuyormuş. Ve alıp memleket dışına çıkarmak istiyormuş. Les babasından ve büyük babasından miras kalan paraların çoğunu sarfetmiş miş. Bulunduğu vazife, kendisini ve karısı Mod'un bitmek tükenmek bilmiyen arzularını tatmin edemiyormuş. Bu sebeble senelerdir aralarında münazaalar olup gidermiş... Bundan başka Les, karısının zahiri görünüşü altındaki hain hüviyetini bilen yegâne adammış, biliyorsun ya... Les, müteaddit defalar karısıyla birlikte Afrika'ya gitmiştir. Molliye gelince, onun da fikrinde ne olduğunu öğrendik. Artık sahneye dönceğini, ve kendi başına bir revü tertip edeceğini söylüyor. Frank öldükten sonra, artık kendini serbest kalmış buluyor... Bana bak Ceri; gelirken Holliyi de beraber alıp gel... Firsat düşmüşken sana bir şey söyleyeyim mi? Sen "tabiatın hediyesi" olan o kız, dizlerinin dibinde ve her gün karşında bulunduğu halde, nasıl olup ta Beti gibi şarmak bir sarışının peşinden koşuyorsun anlayamayorum!
Ceri telefonu kapadı.
Holli, Ceri'nin yüzündeki manayı anlayamıyordu. Bir ara, bu ifadeyi kendi lehine tefsir etti. Ceri acaba kendisini mi düşündüyordu?
Sordu:
— Rayli ne söyledi.
Ceri, ayağa kalktı ve:
— Bana, dedi. Bu cinayetlerin nasıl işlendiğini bulduğum zaman gösterdiğim heyecan esnasında bana "canım!" diye hitap ettiğini hatırlıyor musun?
Holli bu söz üzerine Ceri'nin yüzündeki ifadenin hakiki mana-

sını anladı.
Yanakları kızardı. Ve sevingen ileri geldiğine hiç şüphe olmayan tatlı bir göğüs geçirdi.
Ceri gülümsemeğe başlamıştı. Haftalardanberi ilk defa bütün manasile kendine geliyordu. Holliye hitaben:
— Bir adım yaklaşıp mısın? dedi. Tabiatın hediyesi!...
Ceri bu sözünü bir muamma gibi söylemişti.
Holli bir adım daha yaklaştı. Ve muamma halloldu.
— SON —

Günlük bulmaca

57 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan sağa:
1 — Milli Şefin bulunduğu şehir, rabbit edati. 2 — Bir nota, lüzumlu. 3 — Bir uzvumuz, nida. 4 — Zam, yalvarma. 5 — Atlara takılır, dans. 6 — Bir meslek sahibi, kıymetli bir kâğıt. 7 — İşareti olan, bir hayvan. 8 — İşaret edati, bir isim. 9 — Fransızca "hayır", sual edati, üstüne öteberi konur. 10 — Bir nota, bandonun arapçası.

Yukardan aşağı:
1 — Bir şehir, 2 — Bir nota, arapça "hayır", meclis müstaklil grup reisinin ismi. 3 — Yazı yazılır. 4 — Parça, bir emir. 5 — Kirlenme. 6 — Birinci, az sıcak. 7 — İplik sarılır. 8 — Palyaço. 9 — Güzel, hatıralar. 10 — İnanmıyan, bir harfin okunuşu.

56 numaralı bulmacamızın halli:
Soldan sağa:
1 — Enteresan. 2 — La, Le, Şam, 3 — Bilanço, 4 — İma, Etem, 5 — Saman, Un, H, 6 — E, İb, Arama, 7 — Matara, Ar, 8 — Do, V, Nota, 9 — Elemlil, O, M, 10 — Fal, Asgari,